

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

23.05.2025

Vår ref:

2022/7752

Deres dato:

Deres ref:

INDRE ØSTFOLD KOMMUNE AVLØP
Postboks 34
1861 TRØGSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Mabel Katrine Seland Trovum, 22003589

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2024 - Indre Østfold kommune

Indre Østfold kommune har avvik fra krav i tillatelser i rapporteringsåret 2024. Dette skyldes at Mysen avløpsrenseanlegg ikke overholder krav til renseeffekt for fosfor.

Vi gjør kommunen oppmerksom på at dersom avvik på rensekravene ved Mysen avløpsrenseanlegg ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Videre hadde kommunen avvik fra krav til akkreditert prøvetaking i forurensningsforskriften § 14-11 i begynnelsen av rapporteringsåret ved Mysen avløpsrenseanlegg. Dette avviket ble imidlertid rettet opp da anlegget ble godkjent av Norsk Akkreditering i april 2024.

Det rapporteres også om svært store overløpsutslipp på avløpsnettet som går til Revaug avløpsrenseanlegg. Vi ber om at Indre Østfold kommune tar kontakt med Statsforvalteren for å avtale et møte om overløp på avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg.

Kommunen skal betale et gebyr på 20 800 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Indre Østfold kommune sitt avløpsnett, Revaug avløpsrenseanlegg, Mysen avløpsrenseanlegg, Revaug slambehandling og Mysen slambehandling.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Avløpsnett til Revaug avløpsrenseanlegg

Kommunen har rapportert at avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg har 15 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 44 installerte nødoverløp.

Dere opplyser om at det er 25 636 innbyggere og 520 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg. Dette betyr at det er skjedd en økning på 3 156 tilknyttede innbyggere, samt 5 fritidsboliger, siden rapporteringsåret 2023.

Dere har rapportert at 333 799 m³ urensset avløpsvann og 374,71 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg i 2024. Dette er en økning sammenlignet med 2023 da det ble rapportert om at 302 728 m³ urensset avløpsvann og 317,4 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet. Kommunen beskriver ikke planlagte tiltak for 2025 i årsrapporten. Vi forutsetter at kommunen gjennomfører tiltak for å redusere mengden urensset avløpsvann som går i overløp på avløpsnettet.

Ifølge prøver analysert for tungmetaller har kadmium, arsen, sink og bly inn i renseprosessen økt siden 2022. Kvikksølv inn til renseanlegget har også økt, og prøvetakingen viser høyeste tilførsel av kvikksølv siden 2019.

I skjemaet for årsrapportering skriver dere at flytting av septikmottak antas fullført i april 2025. Dette medfører at septik slippes på avløpsnettet oppstrøms Revaug avløpsrenseanlegg. Kommunen har informert oss om dette i e-post datert 09.02.2023 og spurt om dette vil kreve en utslippstillatelse. Det opplyses om at det ikke skal forekomme andre typer utslipp enn lukt. Vi har derfor formidlet at kommunen må utføre en miljørisikovurdering av luktutslippet fra septikmottaket.

Revaug avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Revaug avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 4 018 852 m³ avløpsvann og at 259 346 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann som er behandlet har økt siden 2023, da det ble rapportert om 3 480 212 m³ avløpsvann mottatt og behandlet. Avløpsvannet i overløp utgjør 6,06 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget, noe som er en reduksjon fra rapporteringsåret 2023 da avløpsvannet i overløp utgjorde 6,48 %. Vi forutsetter at kommunen fortsetter å gjøre tiltak for å redusere overløp ved avløpsrenseanlegget.

Dimensjonerende kapasitet for Revaug avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 41 300 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2024 var 37 871 pe (BOF₅).

Revaug avløpsrenseanlegg klarer rensekravet for total fosfor på 90 %, med en beregnet renseeffekt for fosfor på 91,58 % i 2024. Dette er veldig positivt, siden rensegraden for fosfor har vært under kravet tidligere (89,56 % i 2022, 86 % i 2021, 83 % i 2020).

Revaug avløpsrenseanlegg klarer også sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR} i rapporteringsåret. Anlegget har tidligere hatt gjentakende alvorlige avvik fra sekundærrensekravet for BOF₅. Statsforvalteren ser svært positivt på at kommunen har utført tiltak som har medført at sekundærrensekravet nå har vært overholdt i 2023 og 2024. Kommunen har imidlertid svært store overløpsutslipp på avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg. Vi ser at OVL 15041 *Skjoldenveien* står for hele 170 686 m³ av de totale 333 799 m³ som er sluppet ut på avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg i 2024. Dere rapporterer om 167 tilfeller med overløp på dette nødoverløpet i løpet av 2024. Det er også andre betydelige overløpspunkter på avløpsnettet (AP203 *Kolstadbrua* - 37 620 m³, OVL 7275 *Osloveien* - 33 291 m³, AP411 *Tronstad* - 26 911 m³). Vi presiserer at det ikke er tillatt å bruke overløp på avløpsnettet for å avlaste avløpsrenseanlegget. Dette er ikke i tråd med kravene i

forurensningsforskriften §§ 14-5, 14-6 og 14-10. Avløpssystemet (ledningsnett og renseanlegg) skal utformes og vedlikeholdes slik at anleggene fungerer etter sin hensikt. Det skal legges spesiell vekt på å forebygge lekkasjer og begrense utslipp som følge av overløp. Ved utforming av anleggene må det tas hensyn til variasjoner i avløpsmengden i løpet av året. Vi ber om at Indre Østfold kommune tar kontakt med Statsforvalteren for å avtale et møte om overløp på avløpsnettet til Revaug avløpsrenseanlegg.

Revaug avløpsrenseanlegg slambehandling

Indre Østfold kommune har rapportert at dere har mottatt 836,6 tonn (TS) avløpsslam og 230,7 tonn (TS) strukturmateriale (som tilsats i slambehandlingsprosessen) i 2024. Alt mottatt avløpsslam er disponert til jordbruksarealer. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 2 336 tonn (TS).

Analyser på slam ligger under grenseverdiene for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Avløpsnett til Mysen avløpsrenseanlegg

Indre Østfold kommune har rapportert at avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg har 2 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 52 installerte nødoverløp.

Det er videre rapportert at 36 517 m³ og 21,57 kg fosfor ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg i 2024. Dette er en reduksjon i mengden avløpsvann siden 2023, da dere rapporterte at 50 138 m³ ble sluppet ut ved overløp på avløpsnettet.

Dere opplyser om at det er 12 711 innbyggere og 9 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet til Mysen avløpsrenseanlegg i rapporteringsåret. Til sammenlikning var det 12 693 innbyggere tilknyttet avløpsnettet i 2023.

Mysen avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Mysen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 336 664 m³ avløpsvann og at 47 758 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 3,45 % av alt vann inn til renseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp har økt sammenlignet med 2023, da mengden avløpsvann i overløp utgjorde 2,42 % av alt vann inn til renseanlegget.

Mysen avløpsrenseanlegg overholder ikke rensekravet for fosfor på 93 %. Anlegget hadde en beregnet renseeffekt på 91,3 % i 2024. Dette er et avvik. Siden 2016 har anlegget kun overholdt kravet til fosforrensegrad i 2021 og 2023. Vi gjør kommunen oppmerksom på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensninger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Sekundærrensekravene for organisk stoff er overholdt i 2024. Det er ingen enkeltanalyser som ikke oppfyller kravene for BOF₅ og KOF_{CR}.

Dimensjonerende kapasitet for Mysen avløpsrenseanlegg er angitt til 9 500 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2024 var 22 409 pe (BOF₅). Mysen avløpsrenseanlegg er altså sterkt overbelastet med organisk stoff. Kommunen skriver selv at renseanlegget er sterkt overbelastet i skjemaet for årsrapportering. Det er viktig at kommunen ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som kan gjøre at kravene i utslippstillatelsen ikke overholdes.

Ifølge prøver analysert for tungmetaller, har årlig tilførsel for kadmium, kobber, arsen, sink og nikkel økt siden 2022.

I fjorårets tilbakemelding kommenterte vi på at kommunen ikke hadde utført akkrediterte prøvetakinger i 2023, som er et avvik fra forurensningsforskriften § 14-11 som sier at *virksomheter som utfører prøvetaking skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans*. I skjemaet for årsrapportering for 2024, beskriver dere at Mysen avløpsrenseanlegg ble akkreditert gjennom Norsk Akkreditering 11.04.2024. Dette betyr at de fire første prøvetakingsrundene i 2024 ikke var akkrediterte og at kommunen var i brudd med forurensningsforskriften i begynnelsen av rapporteringsåret. Dette avviket er nå rettet opp.

Mysen slambehandling

Indre Østfold kommune har rapportert at dere har mottatt 405,5 tonn (TS) avløpsslam i 2024, og at alt er disponert til jordbruksarealer. Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 570 tonn (TS).

Dere har rapportert at det i 2024 ble produsert 169 577 normalkubikkmeter biogass, hvorav 44 430 normalkubikkmeter ble faklet og 125 147 normalkubikkmeter ble brukt til interne formål.

Analyser på slam ligger under grenseverdiene for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II). Vi ser at konsentrasjonen av nikkel og kobber i slammet har økt de siste årene.

Vi kan ikke se at det eksisterer noen tillatelse etter forurensningsloven for slambehandlingen ved Mysen avløpsrenseanlegg og Revaug avløpsrenseanlegg. Vi viser til referat fra møte med Indre Østfold kommune 08.01.2025, der vi informerte om nye føringer fra Miljødirektoratet angående slambehandling i biogassanlegg og Industriutslippsdirektivet (IED). Vi understreker at opplysninger om slambehandlingen ved Mysen avløpsrenseanlegg og Revaug avløpsrenseanlegg må inngå i søknaden om ny tillatelse for avløpssektoren i Indre Østfold kommune. Vi viser i den forbindelse til vårt vedtak datert 11.10.2024 om pålegg om innsendelse av opplysninger til søknad om tillatelse, herunder utredning av kommunens handlingsrom til å få på plass nitrogenrensing. Indre Østfold kommune klaget på vedtaket i brev datert 01.11.2024. Klagen behandles i egen sak med saksnummer 2024/38199.

Slambehandling er å anse som avfallsbehandling

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dersom et slambehandlingsanlegg mottar eksternt avløpsslam eller annet biogass-substrat og har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b).

Slambebehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Slambebehandlingsanlegg som kun behandler internt slam fra renseanlegget, samt mindre mengder septik fra tettbebyggelsen, vil ikke være omfattet av utslippsnivåer i BREF WT.

Resipientovervåking

Indre Østfold kommune har krav i sin utslippstillatelse om å bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Glomma og Hobøl-Vansjø vassdraget.

Kommunen opplyser i skjemaet for årsrapportering om at det er gjennomført resipientovervåking i regi av vannområdene i 2024, og at data fra resipientovervåkingen er lastet opp i Vannmiljø.

Konklusjon

Indre Østfold kommune har rapportert utfyllende for 2024. Rapporteringen viser at kommunen har store overløpsutslipp på avløpsnettet. Videre viser rapporteringen at Mysen avløpsrenseanlegg er sterkt overbelastet og ikke klarer kravet til renseeffekt for fosfor i 2024. Dette er et avvik fra krav i utslippstillatelsen. Rapporteringen viser også at kommunen hadde brudd på forurensningsforskriften § 14-11 i begynnelsen av rapporteringsåret, da Mysen avløpsrenseanlegg ikke utførte akkreditert prøvetaking. Dette avviket er imidlertid rettet opp da anlegget nå er blitt godkjent av Norsk Akkreditering.

Statsforvalteren er i dialog med Indre Østfold kommune angående nytt felles avløpsrenseanlegg på Revaug, bestående av primær-, sekundær- og tertiærrensning. Det nye anlegget er planlagt å stå ferdig i 2032.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2024 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2025. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapportene, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 200 kroner per egenkontrollrapport. For Indre Østfold kommune er det gitt en samlet tilbakemelding på 4 egenkontrollrapporter. Dere må betale 5 200 kroner i gebyr for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for slamhåndtering ved hvert av avløpsrenseanleggene, og 5 200 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapportene for hvert avløpsanlegg (renseanlegg med tilhørende avløpsnett). Gebyret vil derfor utgjøre 20 800 kroner.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Mabel Katrine Seland Trovum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent